

Forsamling, til Dels bestaaende af Stedets Pøbel, overvældede mig, og ligeledes efter Omstændighederne mine Modkandidater, med Skældsord og hvad dertil hører. Jeg havde tænkt, at man, naar man skred til en saadan Forandring som den, der foreslaas her i dette Lovforslag, da ikke vilde fastholde den offentlige Valghandling; men naturligvis maa jeg indrømme, at denne i og for sig ikke staar i direkte Forbindelse med Spørgsmaalet om hemmelig Afstemning. Man kan altsaa med andre Ord indføre hemmelig Afstemning uden at afskaffe den offentlige Valghandling, hvorimod Kaaringen naturligvis maa bortfalde. Jeg skal i øvrigt, hvad denne Sag angaar, henholde mig til den ikke ganske korte Udvikling, som jeg paa den mig af den ærede Ordfører gentagne Gange givne Foranledning fandt mig berettiget til at give allerede under Finanslovens første Behandling om denne Sag og dens seneste Forløb i forrige Rigsdagssamling.

Ellinger: Jeg har ikke de sørgelige Erfaringer fra selve Valgdagen, som den højttærede Indenrigsminister har; der er en Ting, der er meget værre end selve Valghandlingen, og det er Vælgermøderne, der gaa forud, saa meget mere som de foregaa om Aftenen, da Folk er ganske anderledes oplagt til at more sig end om Formiddagen Kl. 10. Selve Valghandlingen forekommer mig ligefrem at være en Oase i Ørkenen. Med Hensyn til det foreliggende Forslag ønsker jeg at gøre en lille Bemærkning om det sidste Stykke i § 15. Forslaget er jo overensstemmende med, hvad der blev vedtaget i Landstinget, jeg tror ved 2den Behandling. Men der er her et Brud paa den Hemmelighed, man tilsigter ved denne Afstemningsmaade, idet det er bestemt, at naar en Vælger ikke selv kan udføre sin Stemmeafgivning paa den foreskrevne Maade, skal Valgbestyrelsen kunne tilforordne ham et Medlem af Valgbestyrelsen eller en anden Vælger. Dette er et decideret Brud paa den Hemmelighed, man tilsigter; thi naar man tilsigter hemmelig Afstemning, ønsker man, at Vælgeren ikke for nogen som helst skal tvinges til at aabenbare sin Afstemning, medmindre han selv ønsker at tilkendegive den for den vedkommende; men det gøres der Brud paa her. Den eneste Maade, hvorpaa man kan komme ud over Tingen, er, at vedkommende Vælger selv faar Lov til at bestemme, hvem han vil have med ind i det hemmelige Rum. Hvis han faar en anden ind, et Medlem af Valgbestyrelsen eller en

anden Vælger, hvem han maaske ikke vil betro sin Afstemning, gøres der for hans Vedkommende Brud paa Princippet om hemmelig Afstemning. Jeg tillader mig derfor at henstille, at der paa dette Punkt sker en Ændring.

Maaske jeg maa tilføje, at det jo er et stort Apparat, der her sættes i Gang, og at det noget har fremkaldt Modstandere mod denne Reform. Min Stilling til hemmelig Afstemning har jeg tidligere haft Lejlighed til at udtale mig om her i dette høje Ting. For saa vidt som der imidlertid af den nævnte Grund skulde være Vanskeligheder ved at komme frem, vil jeg tillade mig at henstille en anden Fremgangsmaade ved hemmelig Afstemning, en Fremgangsmaade, som jeg ikke har nævnt tidligere, saasom jeg først, efter at Sagen havde været til Behandling i dette Ting, er kommen til at tænke derpaa. Fremgangsmaaden er da den — her tænker jeg nærmest paa Folketingsvalg —, at man, naar en Valgkreds har f. Eks. lad mig sige 2000 Vælgere, forud kan tilvejebringe et Antal af Kort, paategnede med Tal fra 1 og opefter, lad mig sige til 2200 à 2300; saa har man i alt Fald et Kort til hver enkelt Vælger. Inde i et hemmeligt Rum findes der Kasser, hvori Stemmesedlerne skulle nedlægges, en Kasse for hver af de paagældende Kandidater, og lad der være 3. Der er altsaa 3 Kasser, hver af disse er tydelig mærket med Navnet paa en af Kandidaterne, hvem altsaa de deri nedlagte Stemmesedler gælde. Nu kan man forud vide, hvilke af disse Sedler med paatrykte Tal, Valgbestyrelsen er i Besiddelse af. Naar en Vælger saa kommer og siger sit Navn, faar han udleveret et saadant Kort, og hans Navn bliver da afstreget paa Stemmelisten. Har han faaet et saadant Kort, hvorpaa der staar et bestemt Tal, gaar han derefter ind i Stemmerummet og putter Kortet ned i den Kasse der er mærket med Navnet paa den Kandidat, hvorpaa han vil stemme. Naar saa Afstemningen er til Ende, bringes Kasserne sammen; de, der høre til den samme Kandidat, bringes sammen for sig, maaske i et særskilt Rum, og Optællingen begynder. Man vil da kunne være fuldstændig sikker paa eller kunne kontrolere, hvorvidt der af samme Vælger er afgivet mere end een Stemme, altsaa hvis nogen vil forsøge Bedrageri ved at putte flere af den Slags Kort ned i Kassen, kan det fuldstændig kontroleres, idet man ser efter, hvilke Numre der kommer ud af Kassen, og ved, hvilke Nummere, der er tilbage hos Valgbe-